

BURGONYA VILÁG

VIII. évfolyam 1. szám

2020. JÚNIUS

www.obtt.hu

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

HA IMPORT VETŐBURGONYA, AKKOR CSAK A HOLLAND

szövetkezet fajtáiból

Bevezetett, kiváló piacos fajták, európai csúcsmínőség, magas terméshozam, több bevétel.

**ESMEE, EVOLUTION, AMOROSA, ALOUETTE, RUDOLPH
MARKIES, AGRIA, IMPALA, ROKO, KONDOR, DESIREE**

Információ + rendelésvétel:

Agrico Magyarország Kereskedelmi Kft.

1027 Budapest, Bem rakpart 30. 1/7. Telefon/fax: 201-4588, 214-7393

www.agrico.hu; e-mail: info@agrico.hu

Rados János
2660 Balassagyarmat
Bíró j. u. 58.
Tel.: 06-35/310-177
Mobil: 06/30/415-7378

Kelőmag Kft.
Vincze József
2351 Alsónémedi, Főút 20/A.
Tel./Fax: 06-29/337-291
Mobil: 06/30/262-1420
E-mail: kelomag@kelomag.hu

Mészáros Vendel
2193 Galgahévíz, Fő út 63.
Mobil: 06/20/943-6533
Tel.: 06-28/460-115

KONDOR Trade Kft.
6781 Domaszék,
hrs. 0208/42 (Bajai út 1.)
Mobil: 06/30/968-4499
E-mail: kondortradekft@gmail.com

Áncsák János
4233 Balkány
Vörösmarty u. 8/a.
Mobil: 06/20/433-5055
E-mail: ancsak.janos980@gmail.com

Hoffer Ervin
Szarvaskút 8420 Bt
8420 Zirc - János tanya
Mobil: 06/30/410-9967
Web: www.magyarburgonya.hu

“Szállítunk az Önök megrendelésére és megelégedésére”

BURGONYA VILÁG

AZ ORSZÁGOS BURGONYA SZÖVETSÉG ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

Kiadja:

az Országos Burgonya Szövetség
és Terméktanács

Levélcím:

1054 Budapest, Akadémia u. 1.

E-mail: obtt@t-online.hu

Kecskés Gábor,

főszerkesztő

Szabó István,

felelős szerkesztő

Mobil: +36 30 931 8208

E-mail: szabo.haladas@t-online.hu

Nedelkovics Jelena,

marketing

Telefon: +36 354 0460

Fax: +36 269 0589

Mobil: +36 20 326 3477

E-mail: obtt@t-online.hu

Eller János,

tördelőszerkesztő

+36 30 268-5716

eller.janos@agroforum.hu

Címloldal fotó:

ARCHÍVUM

Nyomatás:

BÖCZ Nyomda

Szekszárd

ISSN 2064-5937 (Nyomtatott)

ISSN 2560-0036 (Online)

A lapban közölt cikkek külső lektorálás nélkül, a szerkesztőbizottság felülvizsgálata és véleménye alapján jelennek meg. A szerzők személyesen vállalnak felelősséget az általuk leírtakért. A témával kapcsolatban szükség esetén a szerzők adnak további felvilágosítást. A hirdetések tartalmáért minden tekintetben a megrendelő felel. Minden jog fenn tartva! A lapban közölt írások részleges vagy teljes körű utánközlése, – elektronikus és nyomtatott médiákban – a kiadó írásos engedélye nélkül tilos!

Tartalom

Agrico Kft.	2
<i>Ralstonia solanacearum</i> növénykórokozó baktérium okozta fertőzési esetek aktuális kérdései (Losonczy Annamária)	4
Szerződésmentával segíti tagjait a kamara.....	8
Tempel Kft. (FORIGO)	9
Gyors, méltányos, átlátható rendszert hoz létre az osztatlan közös földtulajdon felszámolását célzó törvényjavaslat	10
Újabb pályázati forrással támogatja az Agrárminisztérium a hazai gazdák termelői csoportjait	11
25 milliárd forinttal segíti a kormány a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokat a koronavírus okozta gazdasági nehézségek leküzdésében.	11
Tempel Kft. (FASTERHOLD)	12
Az öntözés a biztonságos élelmiszer ellátás alapja	13
Tempel Kft. (HAK).	15
Itt vannak a gazdasági akciótér legújabb agráriumot érintő intézkedései.	16
Mezőgazdasági termelőknek szóló támogatás aszálykár esetére	17
Gazdaportré: Dányi Balázs (Losonczy Annamária).....	18
Receptek	20
Étkezési burgonya integráció (Szabó Kristóf)	21
Euró Sol Kft.	23
Tempel Kft.	24

Abony Pest megye délkeleti részén, a Duna-Tisza közelében fekszik, itt él családjával és dolgozik a fiatal Dányi Balázs mentő gépkocsi vezető. Munkáját mindennap kitartással, szerény egyszerűséggel végzi. Ettől válik közöttünk élő hétköznapi hőssé, aki próbál helyt állni otthon, a szántóföldeken és a mindennapi harcban, amit jelenleg a Covid 19 vírussal szemben vívnak az egészségügyi dolgozók. Köszönjük, hogy ilyen emberek vannak közöttünk.

A *Ralstonia solanacearum* növénykórokozó baktérium okozta fertőzési esetek aktuális kérdései

Szél-Hajagos Laura - növényegészségügyi felügyelő
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
Növényegészségügyi Osztály

Az elmúlt időszakban Magyarországon is sajnálatosan romlott a burgonya növényegészségügyi helyzete. Ez abban is megnyilvánul, hogy 2019-ben a burgonya baktériumos hervadását és barna gumórothadását okozó *Ralstonia solanacearum* zárlati baktérium - az előző évekhez képest - jóval több helyszínen fordult elő hazánkban. Idén már 20 éve, hogy megjelent és évről-évre felüti a fejét burgonyatermő területeken. E károsító önmagában is elegendő ahhoz, hogy ellehetetlenítse a fertőzött területeken a burgonyatermesztést. Különösen nagy károkat okoz és okozhat a vetőburgonya termesztésére szakosodott gazdaságoknak, amelyek jelentős beruházásokat hajtottak végre az ágazatban.

Hazánkban 2000 óta évről-évre előfordult a burgonya baktériumos hervadását és barna gumórothadását okozó *Ralstonia*

solanacearum, de zárlati státusza a növényegészségügyi rendszer felülvizsgálatát követően is megmaradt az Európai Unióban. Fel sem merült annak lehetősége, hogy lekerül erről a listáról a 2019. december 14-től alkalmazandó új rendszerben, hiszen teljesíti az intézkedésekhez szükséges összes kritériumot: nagy gazdasági kárt okozhat, nincs ellene termelői védekezési lehetőség, növényegészségügyi hatósági fellépéssel ugyanakkor gátat lehet szabni terjedésének.

A *Ralstonia solanacearum*-ról általánosságban elmondható hogy a növényekbe a fertőzött gumóból az edénnyalábokon keresztül, a sérült gyökereken vagy szársebzéseken keresztül jut be, felső öntözés esetén a légzőnyílásokon át is a növénybe juthat, ahol azonnal szaporodni kezd. A növény edénnyaláb-rendszerét támadja, és a fatestben (xylem) akadályozza a víz szállítását.

Magyarországon mikor bukkant fel a kórokozó és milyen a 2019-es év burgonyafertőzési helyzetképe?

Fertőzési eseteivel 2000 óta számolunk Magyarországon, külföldről behozott vetőgumóval kerülhetett az országba. Behurcolásának évében a fertőzésre kedvező időjárási körülmények következtében 25-50%-a elrothadt a fertőzött tábla gumótermésének. 2003-ban fordult elő először kiugróan nagyszámú (46 db) fertőzött minta, akkor 10 megyét érintett a fertőzés. Ebből egy területen súlyos tüneteket okozott az állományban a baktérium. Évről-évre rendkívül

változó mértékű lehet az előfordulása. Például 2018-ban a kórokozó egyetlen hazai fertőzését sem azonosította a Pécsi Növényegészségügyi Bakteriológiai Diagnosztikai Nemzeti Referencia Laboratórium, 2019-ben viszont az előző évekhez és az igen csekély össz-uniós előforduláshoz képest rendkívül sok hazai mintából mutatták ki a baktériumot.

A tavalyi évben hat megyében azonosították a kórokozót a Nébih laboratóriumi vizsgálatait, összesen 21 termelő 34 mintájában. A vizsgálatok szerint 235 vetőburgonya mintából 8 volt fertőzött, melyek Tolna és Veszprém megye egy-egy településéről származtak. Továbbá 220 étkezési burgonya mintából a Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna és Zala megyéből származó 26 minta fertőzöttségét azonosította a laboratórium.

A vizek fertőzöttek ezzel a baktériummal?

A burgonya-fertőzésekben jelentős IIB-1 filotípus (korábban 3. rassz/ 2. biovariáns) felszíni eredetű öntözővízzel bizonyítottan terjed. A vízből történő fertőzés forrása a kesernyészucsor (*Solanum dulcamara*), amelynek gyökérszónájában a kórokozó áttelel. A következő évben a vegetációs időszakban felszaporodik, a vízbe kerül, majd az öntözővízzel a baktériumtól mentes burgonya és egyéb gazdanövény (pl. paradicsom, muskátli) állományokban okoz fertőzést. A *R. solanacearum* felszíni vizekben való jelenléte május végétől szeptember végéig jellemző, amikor a víz hőmérséklete meghaladja a +

15°C-ot. 2019-ben országosan 523 db öntözővíz mintából 79 db-ból volt kimutatható a baktérium ó megye felszíni vizeiből: Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Nógrád, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok, Zala.

Mennyi lehet a *Ralstonia solanacearum* gazdanövényinek a száma?

Polifág baktérium, az EPPO (Európai és Földközi-tenger melléki Növényvédelmi Szervezet) térség a IIB-1 filotípus károsít burgonyában, paradicsomban, tojásgyümölcsben, paprikában, muskátliban és számos csucsorféle gyomban, melyek közül járványtani szempontból a keserűnyés csucsor (*Solanum dulcamara*) a legmeghatározóbb. Európában a kórokozó gazdaságilag legfontosabb gazdanövénye a burgonya, amelyben - főképp a gumóban - **lappangó formában évekig is fennmarad**, a felszíni vizekben is előfordul. **A baktérium terjedésében legnagyobb szerepe azonban a látens fertőzött vetőgumóknak van.**

Akkor komoly nyomozás folyhat a fertőzöttség felderítésére? Részleteznék az intézkedések folyamatát?

Igen, nagyon fontos, hogy meghatározzuk a fertőzés eredetét és a fertőzöttség kiterjedésének mértékét. Külön meg kell állapítanunk a fertőzött körzet részeit: a fertőzött táblát vagy táblákat, a feltételezeten fertőzött területeket és a fertőzési veszélynek kitett egyéb területeket, mert a konkrét intézkedéseket ennek ismeretében kell meghozni.

A fertőzési esetek felszámolása érdekében, függetlenül attól, hogy mutatkoznak-e a kórokozó tünetei vagy sem, minden érintett termelőnél a **fertőzött táblára** növényegészségügyi zárlatot, és 2019-ben az összesen 86 hektárról származó étkezési burgonya megsemmisítését, valamint 4,55 hektár vetőburgonya tovább-

szaporításból történő kizárását és megsemmisítését rendelték el az érintett megyei kormányhivatalok. Árburgonya négy, a vetőburgonya pedig öt éven keresztül nem termelhető a fertőzött táblákon. Négy/öt év után, amennyiben a megelőző két évben nem fordult elő gazdanövény, fémzárolt vetőgumó ültethető árburgonya termesztés céljára. Az ezt követő évben, a megfelelő vetésváltást betartva, fémzárolt burgonya ültethető már szaporítóanyag előállítás céljára is. Amennyiben ez a változat nem megvalósítható, a fertőzött táblákon a fertőzést követő öt évben fekete ugarolást kell végezni, vagy rétlegető gazdálkodást kell folytatni a burgonya árva-kezelés és az egyéb gazdanövények kötelező irtásával. Öt év elteltével az első burgonyatermesztés évében fémzárolt vetőgumó ültethető akár szaporítóanyag, akár árburgonya előállítására.

A fertőzött termőhely **feltételezeten fertőzött területeire**, az azokon használt termeszítő berendezésekre és eszközökre, illetve a fertőzött felszíni vizekre - a hatályos jogszabályi előírások figyelembevételével ugyancsak meghozták a zárlati intézkedéseket. A fertőzött és a feltételezeten fertőzött burgonya felhasználható élelmezési és takarmányozási célra, a megfelelő ártalmatlanítási eljárásokat követően. A fertőzött terület egyéb tábláin, a fertőzést követő évben gazdanövény nem ültethető, a burgonya árva-kezelést és a gyomnövényeket rendszeresen irtani kell. A fertőzést követő második évtől kezdődően legalább két éven keresztül csak fémzárolt vetőburgonya ültethető mind szaporítóanyag, mind pedig árburgonya előállítás céljára. A fertőzöttel közös eredetű, - feltételezeten fertőzött - burgonya tételek felkutatására további megyékben is folynak vizsgálatok.

A fertőzött körzet harmadik részén a **fertőzési veszélynek kitett**

egyéb területeken vetőburgonya is termesztendő, de 3 évig csak fémzárolt vetőgumó alkalmazható hatósági felügyelet mellett.

Milyen módon ártalmatlanítják a fertőzött tételeket?

Ártalmatlanítási módok a következők:

A fertőzött tételekre:

- a) elégetik, elhelyezik hulladéklerakóban,
- b) ipari feldolgozás hulladék-ártalmatlanítóval rendelkező üzemben,
- c) egyéb (komposztálás, közvetlen etetés takarmányként, biomasz-sza)
- d) emberi, állati fogyasztásra hőkezelés után

A feltételezeten fertőzött tételekre (a termőhely egyéb tábláiról és a termőhelyen kívülről)

- e) árburgonyakénti felhasználás, hulladékártalmatlanítóval rendelkező üzemben étkezésre (max. 30 kg-os zsákokba) v. takarmányozásra;
- f) ipari feldolgozás hulladékártalmatlanítóval rendelkező helyen;
- g) egyéb engedélyezett ártalmatlanítás (pl.: helyszíni komposztálás/silózás, biogáz)

Mi a termelők szerepe a betegség terjedésének megakadályozásában, milyen feltételek mellett jogosultak kártalanításra?

Az EU növényegészségügyi stratégiájának legfontosabb alapelve, hogy a termelés folyamatát ellenőrzi, és ennek alapján igazolja a forgalmazáshoz a végtermék káros szervezetektől való mentességét. Ehhez kapcsolódóan a vizsgálatköteles növények, növényi termékek termelőit és forgalmazóit a megyei kormányhivatalok nyilvántartásba veszik és egyedi azonosítószámmal látják el. A termelői nyilvántartás és az ahhoz kapcsolódó termőhelyi ellenőrzések képezik

a növényültetvény rendszer alapját, amely a növényegészségügyi biztonság szavatolására hivatott a termékek belső piacon történő szabad mozgása során.

Mentesülnek a nyilvántartási kötelezettség alól azok, akik a teljes burgonya mennyiséget saját fogyasztásra termelik, vagy a helyi piacon fogyasztás céljából értékesítik. Tehát a lényeg az, hogy a terméket fogyasztási célból olyan végső felhasználók vásárolják meg, akik esetében biztosítható, hogy a burgonya nem kerül vissza a termelési folyamatba és a viszonteladói hálózatba.

Annak érdekében, hogy Magyarországon elejét vegyünk a behurcolt, esetleg lappangó formában jelenlévő baktériumos hervadás és barnarothadás terjedésének, fontos, hogy ne ültessünk növényegészségügyi szempontból ellenőrizetlen burgonyát! Továbbá a 4 éves vetésciklus szigorú betartásával és termőhelyi higiénia alkalmazásával segíthetjük elő a növényegészségügyi biztonságot.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal:

- felhívja a figyelmet, hogy a 2019/2072 EU rendelet VIII. mellékletének 11. pontja értelmében csak olyan áruburgonya forgalmazható az EU-ban, amelyet hatóságilag nyilvántartásba vett termelő állított elő, vagy amely ilyen nyilvántartásba vett közös gyűjtő vagy szállítási központból származik, biztosítva, hogy a karantén károsítók elleni védekezéssel kapcsolatos uniós rendelkezéseket betartották. Továbbá a forgalmazott áruburgonyának meg kell felelnie a 34/2016 (V. 4.) FM rendelet I. melléklet szerinti minőségi előírásoknak
- kéri, hogy a nyilvántartásba vételre kötelezett termelők a vető- és áruburgonya termesztésüket minden év április 30-ig jelentse be a megyei kormányhivataloknak, hogy a növényvédelmi felü-

gyelők elvégezhessek a szükséges növényegészségügyi ellenőrzéseket.

- kéri, hogy a más tagállamokból vetőburgonyát behozó kereskedők forgalomba hozatal előtt értesítsék a megyei kormányhivatalokat, hogy szükség esetén a szakemberek mintát vehessenek laboratóriumi vizsgálatra.

Hazánkban a termelő jogosult az Éltv 54. § (1) a) pontja alapján zárlati károsító előfordulásának felszámolását, terjedésének megakadályozását szolgáló hatósági intézkedés során

Mennyire terjedt el ez a baktérium? Hazánkban kívül hol fordul elő?

A *Ralstonia solanacearum* jelenlétét nagyon sok országban kimutatták ahol burgonyatermesztés folyik, de még mindig vannak olyan országok, ahol nem észlelték jelenlétét. Az EU esetében ezek a tagállamok: Luxemburg, Málta, Ciprus, Dánia, Észtország, Finnország, Lettország és Litvánia.

Több szervezet, például az EPPO is, térképeken jeleníti meg az egyes károsítók elterjedését. Ezekon a térképeken nem csak azokat az országokat jelölik meg, ahol folyamatosan jelen van a károsító, vagy évről évre előfordul egy-egy elszigetelt fertőzési eset, hanem azokat is feltüntetik, ahol már előfordult fertőzési eset, de azt sikeresen felszámolták.

Mekkora kárt képes okozni ez a baktérium?

A károsító elterjedése esetén elfogadhatatlan gazdasági kárt képes okozni, ezért is uniós zárlati károsító, ennek megakadályozása érdekében történnek az ellenőrzések és a hatósági intézkedések. Hazánkban évről évre előfordul néhány lokális fertőzési eset, ám a hatósági intézkedésekkel eddig sikerült megakadályozni a szélesebb körű terjedést.

A kockázatot igyekszünk a lehető legalacsonyabb szintre csökkenteni, ezáltal próbáljuk megakadályozni,

a növényállományában végrehajtott részleges vagy teljes megsemmisítés esetén az adott dologban keletkezett károk enyhítésére. A kártalanítás mértéke a vetőburgonyánál a becsült érték 90 %-a, az áruburgonya esetében annak 80 %-a lehet. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy nem tarthat igényt a kártalanításra az a termelő, aki nem fémzárolt vagy hatóságilag nem ellenőrzött burgonyát ültet, illetve a fertőzés gyanúját nem jelenti be az illetékes kormányhivatalnak.

Székely Tamás – osztályvezető
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
Növényegészségügyi Osztály

hogy ne okozzon széles körű gazdasági kárt. A termelőknek is az az érdeke, hogy a fertőzött területekről ne terjedhessen tovább a baktérium.

Hogyan történik a burgonya hatósági növényegészségügyi ellenőrzése?

A vetőburgonya előállítás 100 %-ban ellenőrzött. Ezen felül a hatóságilag nyilvántartásba vett áruburgonya termő területek legalább 1 %-án hatósági felderítést végeznek a növényvédelmi felügyelők. A termőhelyi szemlék során a burgonya zárlati károsítóinak jelenlétét ellenőrzik. A hatósági nyilvántartásban minden vetőburgonya termelő szerepel, az áruburgonya termelők közül pedig azoknak kell nyilvántartásba vetetniük magukat, akik szabad földön 1

hektárnál, hajtás esetén 0,3 hektárnál nagyobb területen termelnek, vagy kisebb terület esetén a termést nem közvetlenül a fogyasztónak értékesítik, hanem azt a nagybani piacon vagy feldolgozó üzemnek esetleg konyhának adják el. Természetesen egy piaci ellenőrzés során a nyilvántartási számot be kell tudni mutatni. Ha valaki a kötelezettségének nem tett eleget, azt jellemzően figyelmeztetik és felszólítják ennek pótlására, de bírság is kiszabható. A fertőzés tüneteinek megjelenése júniustól várható, így a felderítést jellemzően nem az újburgonya előállító területeken végzik. Áruburgonya esetében a felderítés azokra a területekre fókuszál, ahol van esély arra, hogy meg lehet látni a tünetet, van elegendő ideje a károsítónak, hogy kifejlődjön, adottak a számára kedvező időjárási feltételek. A fertőző anyag mennyisége a burgonya fejlődése során növekszik, még a tárolás során is tovább tud szaporodni a gumón belül a baktérium. Egy kismértékű fertőzés esetén, a termőhelyen gyakran nem is észlelhetőek a tünetek. Ezért laboratóriumi vizsgálatra a vetőburgonya kötelező mintázása és az áruburgonya felderítés jellegű mintavétele a betárolás során vagy a burgonya tárolókból történik. A mintavételi protokoll szerint egy adott tételből megkezdett 25 tonnánként 200 gumónak kiveszik a köldök részét, és ezt küldik a hatósági laboratóriumba vizsgálatra. A kockázatbecslések és a nemzetközi felmérések alapján ennek a statisztikai alapú mintavételi módnak a segítségével az 1 %-os fertőzés 95 %-os biztonsággal kimutatható.

Mi jellemző a felszíni vizek fertőzöttségére?

Nem lehet egyértelműen meghatározni, hogy egy fertőzött vízminta esetén a mintavételi ponttól milyen távolságban lehet még jelen a baktérium, illetve lehet azt kimutatni. Hollandiában, számos öntözőcsatornában jelen van a kórokozó, a fertőzött minta

származási helyéhez képest mindkét irányban további mintákat vesznek. A gazdanövényekre vonatkozó öntözési tilalmat a fertőzött szakaszra rendelik el, így ott burgonyát nem is lehet felszíni vízből öntözni. Hazánkban a fertőzött minta származási helyéhez képest mindkét irányban további mintákat vesznek. A gazdanövényekre vonatkozó öntözési tilalmat a fertőzött szakaszra rendelik el.

Hogyan működik a kártalanítási rendszer? Hányszor igényelhet egy termelő kártalanítást?

Egy fertőzés után csak egyszer jár kártalanítás. Természetesen a jogosultságnak vannak feltételei és vannak olyan körülmények, melyek esetén nem jár a kártalanítás. A fertőzés felszámolása során együtt kell működni a hatósággal, a zárlati előírásoknak megfelelően kell eljárni. Csökkenteni kell az anyagi kár mértékét, például ha lehetőség van az élelmiszeripari feldolgozásra, akkor a megsemmisítésnek erre a módjára szükséges törekedni. A kártalanításból kizáró ok, ha az ültetéskor nem fémzárolt vagy hatóságilag ellenőrzött burgonyát használtak. Sajnos hazánkban még mindig gyakori a saját termés apró gumóinak visszavetése. Ha egy ilyen kultúrában jelentkezik a fertőzés, akkor a termelő nem jogosult a kártalanításra. Szintén kizáró ok, ha a károsító jelenlétének gyanúját a

termelő nem jelenti be az ellenőrző hatóságnak. Természetesen nem várható el mindenkitől, hogy felismerje egy olyan kórokozó tüneteit, amelyik jellemzően nincs jelen hazánkban, az viszont igen, hogy egy ismeretlen, addig nem látott tünet esetén kikérje egy szakértő véleményét.

Hogyan befolyásolta a növényegészségügyi rendszer változása ennek a károsítónak a megítélését?

2019 december 14. óta kell alkalmazni az EU új növényegészségügyi rendeleteit. Az uniós zárlati károsítók jegyzéke az EPPO független, tudományos alapon, a gyakorlati szempontokat is figyelembe vevő károsító kockázatelemzése alapján alakult ki. Az elemzések alapján nem merült fel olyan körülmény, amely lehetővé tenné, hogy a *Ralstonia solanacearum* ne szerepeljen ebben a jegyzékben, továbbra is a burgonya egyik legnagyobb kockázatot jelentő zárlati károsítója. A fertőzési esetek felszámolásakor alkalmazandó hatósági intézkedések az évek során átalakultak, ma már több alternatív lehetőséget tartalmazó összetett intézkedést kell alkalmazni, ez elősegíti, hogy az adott eset körülményeinek megfelelően kerüljön sor a felszámolásra.

A kérdéseket feltette:
Losonczy Annamária

Fotó: Illusztráció

Szerződésmintával segíti tagjait a kamara

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – jogászaival egyeztetve – kidolgozott egy szerződésmintát, mely kimondottan a saját termesztésű, meghatározott zöldség- és gyümölcstermények adásvételére alkalmazható. A szerződésmintával szeretnénk elősegíteni a termelői biztonságot, hozzájárulva a hosszú távú, kiszámítható értékesítés megteremtéséhez, ezzel is támogatva a termelőket és a feldolgozókat egyaránt.

2019. augusztusában, tagi megkeresésekre válaszul a NAK dinnye-munkacsoportja kezdte el tárgyalni egy olyan mintaszerződés kidolgozásának lehetőségét, amely ugyan termesztésre és külföldi árumozgásra nem alkalmas, de alapvetően hozzájárul a hazai tisztességes kereskedelmi gyakorlatok számának növeléséhez. Mivel a zöldség- és gyümölcsforgalmazásra vonatkozóan javarészt egységes rendeletek, illetve minőségi standardok állnak rendelkezésre, a NAK a kapcsolódó alosztályi- és országos osztályülések keretében is megvizsgálta és kibővítette a szerződésminta alkalmazási körét.

Fotó: illusztráció – INTERNET

A szerződés röviden az eladó (használatában álló földterületen megtermelt, saját termesztésű zöldség-gyümölcs értékesítője) és a vevő (felvásárló és/vagy forgalmazó és/vagy feldolgozó) közötti viszonyt tisztázza a vonatkozó előírások szerint. Minőségi áruátvételnként az ENSZ/EGB szabvány előírásait veszi alapul, azaz a szerződés tárgyában megjelölt – Magyarországon megtermelt és értékesítésre bocsátott – zöldségeknek és gyümölcsöknek meg kell felelniük a minőségi kategóriára vonatkozó jogszabályi követelményeknek.

Kérjük, a minta alkalmazása előtt ellenőrizze le, hogy az Ön által eladni, venni kívánt termékre vonatkozik-e az itt megtekinthető ENSZ standard. A teljesség igénye nélkül az alábbi termékek esetében alkalmazható a szerződésminta (a felsorolás a termékek pontos megjelölését nem tartalmazza, csupán iránymutató jellegű): bab, bogysós gyümölcsök, brokkoli, karfiol, bimbós kel, fejes káposzta, uborka, cukkini, padlizsán, görög- és sárgadinnyék, különböző gombákra, friss füge, kajsziparack, barackfélék és nektarinfélék, körtefélék, szilva, cseresznye, meggy (kivéve ipari!), alma (kivéve ipari!), birs, közönséges spárga, madársaláta, salátafélék, borsófélék, datolyaszilva, burgonya, zellerszár, gyökér és gumózöldségfélék, répa, leveles zöldség, póréhagyma, vöröshagymafélék, fokhagyma, szelídgesztenye, paradicsom, édespaprika, erőspaprika, édeskömény, csemegeszőlők, stb.

Lehetőség van rá, hogy a szerződést adott időszakra, akár határozatlan időre megkössék, és az eseti megrendeléseket külön – egyszerűbben – dokumentálják. Ehhez javasoljuk, hogy áruértékesítés-vagy vásárlá-

si igény esetén előzetesen történjen meg egy írásos megrendelés: erre akár egy SMS, e-mail is alkalmas, a hangsúly azon van, hogy írásban történjen meg. Az áru átadásakor már csak az átadás-átvételi jegyzőkönyvet kell mindig újra kitölteni (1. sz. melléklet), ahol rögzítésre kerül minden szükséges adat (pl. ár, áruminőség, mennyiség, stb.). Az áruátadás, azaz a teljesítés helye lehet egy megnevezett telephely/üzemi terület és/vagy az eladó termelési területe. A szabályok szerint az áruátvételig az eladó felel a minőségért, viszont az áruátvételt követően a vevőt terheli minden felelősség. Az átadott áru ellenértékét átvételkor készpénzben vagy átvételt követően átutalással lehet rendezni, azonban utalás esetén a fizetési határidő nem haladhatja meg az átvételt követő 30 napot.

A végleges, frissárura vonatkozó adásvételiszerződés-minta és mellékletei (1. sz., 2. sz.) a linkekre kattintva érhetők el. A szerződésminta felhasználása önkéntes jellegű, saját kockázatra végzett tevékenység, ennek megfelelően a felhasználásból – akár közvetlenül, akár közvetve – eredő károkért a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara felelősséget nem vállal. A szerződésben technikai pontatlanságok, időközben hatályát veszített tartalmak, szabályozások előfordulhatnak, melyre tekintettel a NAK fenntartja a jogot, hogy a szerződésmintát bármikor, értesítés nélkül megváltoztassa, kijavítsa, kiegészítse és/vagy törölje.

Amennyiben a mintára vonatkozóan észrevétele vagy további kérdés lenne, azt horvath.vivien@nak.hu címre kérjük megküldeni.

NAK/Horváth Vivien

TEMPEL^{KFT}

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

6060 Tiszakécske, Oláhházdűlő tanya 10.

BEMUTATJA:

FORIGO

A talaj előkészítés minden ágazatában részt vesz, mint az ágyáskészítő, bakhátkészítő, forgóborona, talajmaró, mulcsozó, fólia fektető.

Ágyáskészítő 2 fő típusa:

1. Magágykészítő: 2 ellenkező irányba forgó késtengelynek köszönhetően finom porhanyós magágy készítéshez.

2. Kőleforgató: Talaj felső rétegét a magágy alá teríti. (Köves, rögös talajhoz ajánljuk)

Kertészetben és a speciális vevői igényeknek megfelelően gyártott gépek.

Bővebb információ: Basa János Richárd

+36/30 449 8614

basa.richard@tempel.hu

Gyors, méltányos, átlátható rendszert hoz létre az osztatlan közös földtulajdon felszámolását célzó törvényjavaslat

Az osztatlan közös földtulajdon megszüntetését segítő törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az érintett csaknem két és fél millió hektár föld jogi sorsát egyértelműen lehessen rendezni. A változás legalább három és fél millió földtulajdonost érint, a tervezet számukra is méltányos és gyors megoldást kínál arra, hogy önálló földtulajdonhoz jussanak – hangsúlyozta **Nagy István agrárminiszter** a Parlamentben. .

A benyújtott törvényjavaslat segíti a tiszta, átlátható földtulajdoni szerkezet kialakítását, és megoldást jelent a helyzet szülte kényszerközösségek megszüntetésére. Ennek elsődleges formája továbbra is az ingatlan megosztása, és az így kialakult tulajdoni hányadok önálló ingatlanná alakítása. A megosztás alapját kizárólag a tulajdonostársak

egyezsége jelentheti, az egyhangú megállapodását viszont sok esetben lehetetlen létrehozni. Éppen ezért a törvényjavaslat tartalmazza, hogy az egyezséghez elegendő az érintettek tulajdoni hányad szerint számított egyszerű többségének, vagyis 50%+1-ának a megállapodása.

Nagy István hozzátette, odafigyeltek a kisebbségbe kerülő tulajdonostársak érdekeinek védelmére is. Így a megosztás megkezdéséről minden tulajdonostársat igazoltan értesíteni kell, továbbá a kormányzati portálra is felkerülnek az érintett ingatlanok adatai. A megosztás során kizárólag mező- illetve erdőgazdasági művelésre alkalmas ingatlanokat lehet kialakítani. Egyes tulajdonostársak – például házastársak – létrehozhatnak közös tulajdont, de akarata ellenére erre senki sem kötelezhető.

Fotó: Pelióczy Csaba

A megosztási folyamat zavartalanságát szolgálja, hogy a törvényjavaslat 90 napos változtatási tilalmat vezet be, ezalatt az ingatlan tulajdoni lapján – a kisajátítást kivéve – semmilyen változtatás nem történhet.

A tárcavezető felhívta a figyelmet, hogy az Agrárminisztérium célja a birtokelaprózódás megszüntetése, ezért továbbra is meg kell határozni a megosztással kialakítható ingatlanok minimális méretét. A tervezet szerint az ennél kisebb tulajdoni hányadok sem maradnak közös tulajdonban, azokat valamelyik tulajdonostársnak kell legalább az értékbecslés szerinti áron megváltani. Ezek a tulajdonosok tehát ellenszolgáltatást kapnak, helyett, hogy életképtelen méretű vagy tulajdonosi szerkezetű területek alakulnának ki.

A törvényjavaslat elfogadásával egy több évtizedes birtokpolitikát érintő probléma oldódhat meg, amely elősegíti a mezőgazdaság versenyképességének növekedését – emelte ki a miniszter.

(AM Sajtóiroda)

Fotó: INTERNET - Illusztráció

Újabb pályázati forrással támogatja az Agrárminisztérium a hazai gazdák termelői csoportjait

Az **Agrárminisztérium** a **Vi-dékfejlesztési Program** keretében hárommilliárd forintos keretösszeggel hirdetett újabb pályázati felhívást az elismerésben részesített termelői csoportok, termelői szervezetek részére, azok létrehozásának és működésének elősegítése érdekében.

Az agrártárca kiemelt célja az agrárgazdasági vállalkozások hazai és nemzetközi piaci pozícióinak erősítése, aminek egyik fontos eszköze az együttműködések ösztönzése, a termelői csoportok létrehozásának és fejlesztésének elősegítése.

A mostani pályázat keretében, a 2014. január 1-nél nem régebben alakult, elismert termelői csoportok, termelői szervezetek együttműködésének támogatása valósul meg. A felhívás kedvezményezettjei a vissza nem térítendő támogatást az elismerést követő 5 éven keresztül vehetik igénybe, a termékeik értékesítése alapján számított átlányösszeg formájában. A támogatás maximum összege termelői csoportonként évente 100 000 eurónak megfelelő forintösszeg. A pályázatra 2020. május 25-étől

2022. május 25-éig, illetve a források rendelkezésre állásának napjáig - nyújthatók be a támogatási kérelmek a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon. Az első értékelési szakasz 2020. június 30-áig tart. Az egyes értékelési határnapokig benyújtott projektek elbírálása együttesen történik. Az érintettek a most megjelent pályázati felhívás részleteiről a www.szechenyi2020.hu oldalon tájékozódhatnak.

(AM Sajtóiroda)

25 milliárd forinttal segíti a kormány a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokat a koronavírus okozta gazdasági nehézségek leküzdésében

A kormány 25 milliárd forinttal segíti a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokat a koronavírus okozta gazdasági nehézségek leküzdésében - közölte az agrárminiszter az MTI-vel.

Nagy István kiemelte: a koronavírus-járvány alatt a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar stabil működésének fenntartását, és ezzel az élelmiszerellátás folyamatosságának biztosítását a kormány prioritásként kezeli. Hozzátette: az Agrárminisztérium a gazdaságvédelmi akcióterv részeként dolgozta ki a Nemzeti élelmiszer-gazdasági válságkezelő programot, amelynek keretében vissza nem térítendő támogatás formájában juttatnak 25 milliárd forintnyi többletforrást a koronavírus miatt nehéz helyzetbe került vállalkozásoknak. A program egyes ágazatokban a már meglévő támogatási konstrukciók keretösszegének növelésén, más ágazatokban pedig új át-

meneti támogatási programokon keresztül valósulhat meg - mondta az agrárminiszter. Az új támogatási konstrukciók kidolgozását a minisztérium megkezdte és mindent megtesz annak érdekében, hogy az Európai Bizottság gyorsított eljárását jóváhagyását követően azokat mielőbb meghirdethessék - tette hozzá. Az új intézkedések tartalmáról, a szükséges tudnivalókról az Agrárminisztérium és a Magyar Államkincstár is folyamatosan tájékoztatni fogja az ágazat szereplőit - közölte Nagy István. Emlékeztetett: a magyar élelmiszer-gazdaságot mintegy 174 ezer vidéki vállalkozás tartja életben, amelyek jó része 10 fő alatti vagy önfoglalkoztató. A program célja az élelmiszertermelési kapacitások fenntartása, a járványügyi védekezés megerősítése, ezzel az élelmiszerbiztonság és exportpotenciál megőrzése - mondta.

(MTI)

Szeretné növelni csévéldobos öntöző berendezésének a hatékonyságát?

Csökkenteni szeretné a telepítési időt?

A nem szabályos téglalap alakú tábláit is szeretné megöntözni?

A MEGOLDÁS AZ ÖN SZÁMÁRA:

Az öntöződob behúzási technikája eltér a "hagyományos" csévéldobos megoldástól.

Itt rögzítve van a csővezeték hidrális felőli része, majd a dobot a traktorhoz kapcsolva lehet lebúzni a csővezeték. Így akár 125mm átmérőjű PE csőből 1000 méterig tudunk az öntözhető területet növelni. A vízturbina által hajtott hidraulikus szivattyú, a differenciálművel, és fékberendezéssel ellátott hídgyűjtő szolgál a nagyobb kerekek hajtásáról. Még a kisebb hidraulikusan kormányzott kerekek pedig követik a csővezeték útját, ami akár lehet ívben visszafordított lefektetett módban is, követve a nem négyszög alakú táblák formáját is.

Előnyei között szerepel a konkurenciához képest, hogy hosszabb csőhosszt is be tud vontatni, így a géptelepítés ideje 18-26 óra között optimalizálható.

Kisebb ellenállással tudja a csővezeték felcsévélni a hajtott dob, és kerekek révén. Alacsonyabb súlypont és stabil vontatási képesség a négykerekű vázszerkezet miatt.

Józan Imre 06-70/479-5487

jozan.imre@tempel.hu

TEMPEL KFT
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

www.tempel.hu

Az öntözés a biztonságos élelmiszerellátás alapja

Nagy István - agrárminiszter

Az öntözött területek növelése társadalmi-, gazdasági- és környezeti szempontból is kulcskérdés

- jelentette ki **Nagy István** agrárminiszter az első öntözésfejlesztési projektátadó rendezvényén, Hartán. A tárcavezető bejelentette azt is, hogy a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett öntözésfejlesztési pályázatok felső határát 500 millió forintról 2 milliárd forintra emelik.

Az agrárminiszter szerint sokkal kiterjedtebb és sokkal magasabb szintű öntözési és vízgazdálkodási kultúrára van szükség Magyarországon. Éppen ezért szavai szerint kormányzati cél a hatékony mezőgazdaság öntözés feltételeinek javítása, és az öntözött területek arányának növelése.

Ennek érdekében a kormány 10 éven keresztül 17 milliárd forint pluszforrást biztosít az öntözéses gazdálkodáshoz kapcsolódó vízkeresleti és vízkínálati oldal fejlesztéseire - tette hozzá Nagy István. Ez a keret ugyanakkor önmagában, tartalom nélkül nem jelentene megoldást, ezért az Agrárminisztérium egy átfogó intézkedéscsomagot alkotott a vízkeresleti oldal fejlesztéseinek érdekében - hangsúlyozta.

Összesítette, 87,5 ezer hektáron folyik öntözéses gazdálkodás, a szántóterületek alig 2 százalékán, ezt két év alatt 200 ezer hektárra, majd 2030-ra legalább 400 ezer hektárra szeretnék növelni. Az agrárminiszter kiemelte: a Vidékfejlesztési programon belül az öntözéses beruházásokhoz kapcsolódó pályázati feltételeket úgy módosítják, hogy minél többen és

könnyebben élhessenek a lehetőségekkel.

Bejelentette, a kormány szerdán úgy döntött, engedélyezi, hogy a pályázható összeg maximum felső határa az eddigi 500 millió forintról 2 milliárd forintra nőjön. Ezzel lehetővé válik, hogy a változatlan 50 százalékos intenzitás mellett, a gazdák életszerű pályázati feltételekkel, megfelelő öntözési beruházási támogatáshoz

Fotó: Pelsőczy Csaba

Fotó: Pelsőczy Csaba

jussanak. Létrejött a Nemzeti Földügyi Központban az öntözésfejlesztési főosztály, az új öntözéses gazdálkodási törvény pedig lehetővé teszi, hogy minél egyszerűbben és gyorsabban hozzá lehessen férni az öntözés megvalósításához szükséges engedélyekhez - sorolta a miniszter.

Nagy István elmondta, 52 közösségi szerveződés van az agrárminisztérium „látókörében”, és megjegezte, új intézkedésként támogatják az öntözési közösségek megalakulását. A törvény értelmében a magyar gazdák öntözési közösségekbe szerveződve kaphatnak plusz lehetőségeket. A szarvasi öntözésfejlesztési bemutató gazdaság és képzési központ célja pedig, hogy a termelők a gyakorlatban is megismerhessék az öntözéses technológiákat - tette hozzá a miniszter.

Szikszai Tamás, az Agro-Harta Zrt. vezérigazgatója az avatón egyebek mellett azt hangsúlyozta, reagálni kell az időjárási szélsőségek, az aszály kihívásaira, hiszen Hartán márciusban 21, áprilisban 12, májusban eddig csak 7 milliméter csapadék esett. Az időjárás nem lesz kedvezőbb a mezőgazdaság számára, ezért olyan növényeket kell termesztetni, amelyek termesztése öntözéssel jövedelmezővé tehető - fogalmazott.

Az ország első, hartai öntözési közösségének tagjai társas vállalkozások, családi gazdaságok és termelői csoportok, amelyeket az Agro-Harta Zrt. a közösség egyik fő gazdálkodója, integrátora, egyben a vízház tulajdonosa lát el öntözővízzel. Az öntöző távcsatorna állami tulajdonba és a Nemzeti Földügyi Központ tulajdonosi joggyakorlása alá került.

A közösség öntözési területe mellett található csatorna megvásárlását követően a régi elhanyagolt, jelentősen feliszapolódott szakasz teljes hosszában, több mint 4 kilométeren megújult. A távcsatorna azonban nemcsak az öntözővíz szivattyúház-

Fotó: Pelsőczy Csaba

hoz történő zavartalan eljuttatásához, hanem a víz visszatartásához, megőrzéséhez, a megnövekedett öntözési igények ellátásához, akár a belvíz elvezetéséhez is hozzájárul.

A közösség 500-600 hektáron öntöz hat, korszerű körforgó öntözőberendezéssel intenzív természetű növényeket, főként zöldborsót, fő- és másodvetésű csemegekukoricát. A föld alatt 36 kilométer csővezeték

hoz történő zavartalan eljuttatásához, hanem a víz visszatartásához, megőrzéséhez, a megnövekedett öntözési igények ellátásához, akár a belvíz elvezetéséhez is hozzájárul. A távcsatorna felújítása, első ütemben 200 hektár, majd második lépcsőben további 500 hektár öntözhetővé tételét teszi lehetővé a Hartai Öntözési Község számára - mondta Szikszai Tamás.

(MTI/AM Sajtóiroda)

Fotó: Pelsőczy Csaba

A mechanikus gyomirtás legfelsőbb kategóriájába sorolható a precizitása és pontossága miatt.

Alkalmazás: szántóföldön, magágyon, bakháton, könnyű vagy nagyon nehéz talajokon. Korszerű sorközművelő kultivátor alkalmazásával elpusztítjuk a tápanyagot elszívó gyomokat és fényhez juttatjuk a növényt. Műtrágyaszóró adapterrel szerelve, tápanyagot juttathatunk ki a gyökerekhez. **Javíthatjuk a talaj víz-levegő gazdálkodását, serkenthetjük a gyökérfejlődést.**

*Kapáló gépek **és** kertekbe és szántóföldre is, kamerás és kézi irányítású rendszerekkel szerelve.*

TEMPEL KFT

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

www.tempel.hu

Bővebb információ: Basa János Richárd

+36-30/449 8614

basa.richard@tempel.hu

Mezőgazdasági termelőknek szóló tájékoztatás aszálykár esetére

A mezőgazdasági termelést érintő kedvezőtlen időjárási jelenségek okozta károk kezelése, így az aszálykárok kompenzálása is a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer keretein belül történik. Az alábbiakban adunk tájékoztatást az aszálykárok kárenyhítési rendszerben történő kezeléséről, a szerződéses kapcsolatokra vonatkozó szabályokról és az agrártámogatások feltételeinek aszály miatti lehetetlenülése esetén alkalmazandó vis maior bejelentésről.

1. Agrárkár-enyhítési rendszer

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvényben foglalt, kárenyhítés során alkalmazott aszályfogalom szerint aszály akkor következik be, ha a növény vegetációs időszakában, harminc egymást követő napon belül

- a lehullott csapadék összes mennyisége a tíz millimétert nem éri el, vagy
- a lehullott csapadék összes mennyisége a huszonöt millimétert nem éri el és a napi maximum hőmérséklet legalább tizenöt napon meghaladja a 31 °C-ot.

Az aszály, mint időjárási jelenség és a bekövetkezett mezőgazdasági kár között ok-okozati összefüggésnek kell lennie, amelyet a területileg illetékes megyei kormányhivatal (agrárkár-megállapító szerv) igazol. Aszálykár a kárenyhítési rendszer szempontjából tehát akkor fordul elő, ha az aszály bekövetkezett és az bizonyíthatóan az érintett növénykultúra hozamcsökkenését okozta.

Az aszálykár bejelentéseket a károsodás növényen történő első észle-

lését követő 15 napon belül, elektronikus úton kell megtenni ügyfélkapus hozzáféréssel a Magyar Államkincstár honlapján elérhető MKR Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszer alkalmazáson keresztül <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/mkr-mezogazdasagi-kockázatkezesi-rendszer>. A kárbejelentésben a falugazdászok segítséget nyújtanak.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat a <https://agro.met.hu/> honlapján településekre lebontva közöl információkat a termelők és a hatóságok számára az aszály, felhőszakadás, vihar, valamint az őszi, téli- és tavaszi fagy kedvezőtlen időjárási jelenségek bekövetkezéséről, amely információk az ellenkező bizonyításáig alkalmazandók az agrárkár-enyhítési eljárásban.

Az aszálykárok után a kárenyhítési rendszerben tag termelő az alábbi fő támogatási feltételek együttes teljesülése esetén jogosult kárenyhítő juttatásra:

- a termelő az aszálykárt annak első észlelését követő 15 napon belül bejelenti az agrárkár-megállapító szervhez,
- az aszálykár miatt a növénykultúrában bekövetkezett, 30%-ot meghaladó hozamcsökkenést (terméskiesést) és a 15%-ot meghaladó hozamérték-csökkenést (termelési érték-csökkentést) az agrárkár-megállapító szerv igazolja,
- a termelő a kárenyhítési hozzájárulást szeptember 15-ig maradéktalanul megfizeti,
- a termelő által aszálykárra bejelentett terület az agrárminiszter aszályhelyzetről szóló, szeptember 30-a után kiadott éves

közleményében – amely a teljes tárgyévi vegetációs időszak vonatkozásában tartalmazza mindazon területeket, ahol aszály volt megfigyelhető – szerepel, és

- a termelő a kárenyhítő juttatás iránti kérelmét november 30-ig benyújtja.

A kárenyhítés keretében megjelentetett miniszteri aszályközleményt kizárólag az aszálykárt szenvedett termelők kárenyhítő juttatásának kifizetése érdekében adják ki és a közlemény egyéb szerződési kötelezettségek alól nem ad felmentést, nem eredményezi egyéb teljesítési kötelezettség automatikus elengedését.

2. Szerződéses kapcsolatokra vonatkozó szabályozás

A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény 5. § (2) és (3) bekezdései szerint a mezőgazdasági termelő egészben vagy részben csak abban az esetben mentesül a szerződésben rögzített mennyiségű mezőgazdasági termék értékesítésének kötelezettsége alól, ha a mezőgazdasági termék értékesítésére annak betakarítása előtt kötött adásvételi szerződésben egyedi azonosításra alkalmas módon meghatározták azon mezőgazdasági földterületeket, amelyen megtermelt termékkel az eladó a szerződésben foglaltakat teljesíti, és meghatározták az adott területeken hektáronként megtermelhető szokásos termék mennyiségét és

- a rögzített mennyiségű mezőgazdasági termék a mezőgazdasági

Itt vannak a gazdaságvédelmi akcióterv legújabb, agráriumot érintő intézkedései

Megjelent a Kormány rendelete a Magyar Közlönyben, amely a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a veszélyhelyzet ideje alatt egyes agrárszabályozási tárgyú rendelkezések eltérő alkalmazásáról szól. A rendeletben szó van többek között a tej- és tejtermékágazatban a termelési tervekre vonatkozó, valamint a burgonyaágazatban a piac stabilizálására irányuló megállapodások és határozatok engedélyezéséről.

A Magyar Közlöny 111. számában megjelent a Kormány 210/2020. (V. 15.) Korm. rendelete a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a veszélyhelyzet ideje alatt egyes agrárszabályozási tárgyú rendelkezések eltérő alkalmazásáról. Ez alapján a Kormány, figyelemmel a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi

XII. törvény rendelkezéseire, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a veszélyhelyzet ideje alatt egyes agrárszabályozási tárgyú rendelkezések eltérő alkalmazásáról szóló 122/2020. (IV. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) a következő 7/C. §-sal egészül ki

„7/C. § A Kormány

- a) a burgonyaágazatban a piac stabilizálására irányuló intézkedésekről szóló megállapodások és határozatok engedélyezéséről szóló, 2020. április 30-i európai bizottsági (EU) 2020/593 végrehajtási rendelet 4. cikk (1) bekezdésében,
- b) az élő fák és egyéb növények, a hagymák, gumók, gyökerek és hasonlók, va-

lamint a vágott virágok és díszítőlombozat ágazatában a piac stabilizálására irányuló intézkedésekről szóló megállapodások és határozatok engedélyezéséről szóló, 2020. április 30-i európai bizottsági (EU) 2020/594 végrehajtási rendelet 4. cikk (1) bekezdésében,

- c) a tej- és tejtermékágazatban a termelési tervek vonatkozó megállapodások és határozatok engedélyezéséről szóló, 2020. április 30-i európai bizottsági (EU) 2020/599 végrehajtási rendelet 4. cikk (1) bekezdésében szereplő illetékes hatóságként az agrárminisztert jelöli ki.”

További részletek a Magyar Közlöny 111. számában olvashatók.

>>>> folytatás a 16. oldalról.

gi termelő ellenőrzési körén kívül eső ok miatt nem termett meg, amelyről a másik szerződő felet még a termény betakarítása előtt értesítette, valamint

- a káresemény bekövetkezését a mezőgazdasági kockázatkezelési törvénynek megfelelően az agrárkár-megállapító szervhez történt bejelentés alapján kiállított hatósági döntéssel igazolta.

A mezőgazdasági kockázatkezelési törvény vonatkozó rendelkezései alapján a termelő szerződéses kötelezettségei teljesítése során, az aszálykár miatti teljesítési lehetetlenség alátámasztására felhasználhatja a kárenyhítési eljárásban a kárbejelentés nyomán az agrárkár-megállapító szerv által meghozott, káresemény

bekövetkezését igazoló hatósági döntést. A kárbejelentésre hozott döntésben szerepel többek között a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésének ténye, a várható hozamcsökkenés mértéke és a kár helye is.

3. Agrártámogatásokhoz kapcsolódó vis maior bejelentés

Az ügyfélnek lehetősége van vis maior bejelentést tenni, amennyiben elháríthatatlan külső ok (vis maior helyzet), például aszály miatt valamilyen támogatási feltételt nem tudott betartani, vagy nem tudja már a betartását vállalni, így ez alapján más támogatási jogviszonyból fakadó kötelezettségek alól kaphat a termelő

felmentést. A Magyar Államkincstár – többek között szakhatósági igazolás vagy más hitelt érdemlő tényadatok alapján – vis maiornak ismer el minden olyan különleges körülményt, cselekményt vagy eseményt, amely előre nem látható, és amelynek következményeit az adott helyzetben általában elvárható gondosság tanúsítása esetén sem, vagy csak aránytalan áldozat árán lehetett volna elhárítani. A vis maior esemény bekövetkeztével kapcsolatos bejelentést a Magyar Államkincstár által e célra rendszerített elektronikus formanyomtatványon (W0193 vis maior bejelentés nyomtatvány) kell benyújtani, szintén a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon keresztül.

(AM Sajtóiroda)

Gazdaportré:

Dányi Balázs

Abony Pest megye délkeleti részén, a Duna-Tisza közelében fekszik, Cegléd-től 16, Budapesttől 85 kilométerre, a 4-es főút mellett. Területének egy része a Tisza egykori árterületére esik. Határa nagy kiterjedésű, csaknem 13 ezer hektár; talaja egy kevés homok és szikes kivételével termékeny fekete föld. Környékén általában szántóföldi művelés folyik, de szőlő- és gyümölcsstermesztéssel is foglalkoznak. Itt él családjával és dolgozik a fiatal Dányi Balázs mentő gépkocsi vezető. Munkáját mindennap kitartással, szerény egyszerűséggel végzi. Ettől válik közöttünk élő hétköznapi hőssé, aki próbál helyt állni otthon, a szántóföldeken és a mindennapi harcban, amit jelenleg a Covid 19 vírussal szemben vívnak az egészségügyi dolgozók. Köszönjük, hogy ilyen emberek vannak közöttünk.

Hány hektáron gazdálkodik?

Jelenleg 70 hektáron gazdálkodom, ez mind bérlemény.

Mennyi a burgonya ültetvény területe?

6 hektár a burgonya ültetvény. Év-ről évre növelem a terület nagyságát.

Tud öntözni?

Mivel bérterület, ezért még nagy kutat nem tudtam fúrtni. Erre még nem volt lehetőség. Keresem a kedvező megoldásokat. Jelenleg tudok öntözni, vannak kutak, de ezek csak kisipari kutak. Ezeket a bérelt területeket idővel szeretném megvásárolni. Általában idős emberek a tulajdonosok, ezért tervem, hogy később megvásárolom tőlük a földeket.

Milyen szempontok szerint választja ki az Ön által termesztett fajtákat?

Mindenképpen a vásárlói kör igényei döntik el. Milyen főzési típusra van igény, és mely időszakra? Volt már kísérleti fajtásorom is, az Euro Sol Kft-n keresztül. Szívesen kísérletezek az új fajtákkal. Az Euro Sol Kft. termékpalettájáról szoktam fajtákat választani.

Milyen felhasználó réteget céloz meg az értékesítésnél?

A fő felvásárlóm: az Euro Sol Kft. Az ő vevőkörüknek megfelelő igényeket, fajtákat igyekszem termelni. Előtérbe helyezve a korai burgonya fajtákból: az Annuskát, amely sárga héjú, A-B főzési típusú. Közép korai tenyészidőben a Red Fantazi fajták, rózsás héjú, B főzési típusú. Mind a két fajta rendkívül magas terméshozammal és egységes gumó mérettel rendelkezik. Ezek mellett a közétkeztetésbe és a zöldségboltokba is szállítok. Ezek a fajták tökéletesen helytállnak a friss piaci igényeknek.

A jelenlegi támogatási rendszer segíti munkáját? Igénybe veszi az állami forrásokat?

Csak a területalapú támogatás, az egyetlen amit igényelni szoktam. Semmilyen más támogatást, vagy pályázatot még eddig nem vettem igénybe. Bár a későbbiekben tervezem.

Úgy informáltak bennünket, hogy Ön hivatásos mentős is!

Így igaz! Főállású mentő gépkocsi vezető vagyok a szolnoki mentőállomáson. 24 órában dolgozom általa-

ban, ahogy éppen szükséges, vagy a beosztás adja.

☞ Most a Covid 19 vírus támadásával kiemelten sok munkájuk lehetett!

A Covid 19 kialakulásának az elején nagyon nagy teher hárult ránk, nagyon sok plusz feladat, rengeteg túlóra. Ami a későbbi időben csökkent, az önkéntesek és egyéb szervezetek munkájának köszönhetően.

☞ Tudna nekünk a frontvonalban végzett bevetésükről mesélni?

Az említett frontvonal a legmegfelelőbb szó a mentősök munkájára. Soha nem tudtuk, hogy kihez megyünk. A mentésirányítók igyekeztek a lehető legfontosabb információkat kikérdezni. Mi csak kivonulás közben tudtuk meg, hogy a betegnél Covid gyanú felmerül, vagy sem. A legszörnyűbb esetben egy Covid gyanús beteget kellett újraéleszteni. Ez természetesen a megfelelő védőfelszerelés viselésében történt.

☞ Milyen felszerelésekkel védekeztek?

A védőfelszerelés (a protokoll szerint) szájmascsk, szemüveg, védőruha, duplakesztyű, lábszák, és egy arcpajzs volt. Még jelenleg is viselnünk kell, amíg tart a veszélyhelyzet.

☞ Mi volt a folyamata, ebben a különlegesen veszélyes helyzetben egy-egy kivonulásnak?

Egy percünk van kivonulni és kivonulás közben rádióan értesítenek minket, a betegnél kizárható-e a Covid gyanú? A helyszínre érkezéskor nekünk is újból ki kellett kérdezni a beteget, amennyiben erre volt lehetőség. A kórházban végzik el a Covid gyanús emberek tesztelését.

Ennek az a menete, hogy a házi orvos kéri, a betegéhez a speciális

mentőegységet, akik az első tesztet el tudják végezni. Pozitív eredménnyel, a megfelelő védőfelszereléssel kórházba szállítják a beteget. Abban a kórházban, ahol erre megfelelően kialakított osztályok vannak. A további ellátást már a kórházban végzik.

☞ Melyik volt az Önök felvevőkórháza, és összefoglalva mik voltak a személyes tapasztalatai?

A Covid kialakulása elején Debrecenbe szállítottuk a betegeket, majd később a szolnoki Hetényi Géza Kórházban kialakításra került osztályra. Nagyon komolyan vették a lázas betegeket, a gyanús eseteket.

☞ Hogy tudja összeegyeztetni a gazdálkodást a mentőzéssel?

Szerencsére nagyon jól, amiben maximálisan támogat, segít a feleségem. Jelenleg ő kismama, otthon van a 10 hónapos pici babánkkal.

☞ A családból ki foglalkozik még a növénytermesztéssel?

A családban senki nem foglalkozik mezőgazdasággal. Anyukám tanítónő, apukám hivatásos gépkocsi veze-

tő. A nulláról kezdtem a gazdaságot építeni.

☞ Hogyha van egy kis szabadideje mivel tölti azt?

Amennyit tudok, a családdal foglalkozom, de időt szakítok a barátokra is. Túrázunk, bográcsolunk. Együtt vagyunk a szabadban.

☞ Van valami kedvenc hobbija?

Van egy zenekar, abban szakszofonozom. Minden hétvégén lakodalmakban és bálokban játszunk. A második szenvedélyem a vadászat, kb. 10 éve vadászok. Édesapám is vadász, mellette a ranglétrát is kijártam, kezdetben hajtóként. Majd az évek során vadász vizsgát tettem. A harmadik szenvedélyem a lovaglás. Van egy lovam, már 31 éves, ezért szeretnék egy fiatalabbat is venni. Szeretek lovagolni, és ennek a hobbinak is tovább élni.

☞ Köszönöm a beszélgetést, további kitartást kívánok a munkájában, és eredményes gazdálkodást. Családjának boldog, sikeres életet.

Losonczi Annamária

Receptötletek

Magyaros tepsis krumpli

- 3 nagy fej hagyma
- 15 dkg füstölt sonka
- 10 dkg kolozsvári szalonna
- 1,5 kg burgonya
- 1 szál gyulai kolbász
- 4 ek olaj
- 2 ek finomliszt
- 2 mk pirospaprika (a fele lehet csípős)
- 8 dl tej
- só
- 30 dkg sajt (trappista vagy füstölt)

1. A hagymát apróra vágjuk, a sonkát és a szalonnát felkockázzuk. A burgonyát és a kolbászt vékony karikákra szeleteljük.
2. A hagymát az olajon aranysárgára pirítjuk, megszórjuk liszttel és fél percig pirítjuk. Ekkor megszórjuk a pirospaprikával is, elkeverjük, majd rögtön felöntjük a tejjel, és felforraljuk.
3. Egy nagyobb méretű tűzálló edénybe (vagy tepsibe) rétegezzük a nyers krumpliszeleteket, a kolbászt, a szalonnát és a sonkát. Minden réteget megsózzunk, és meglocsolunk a hagymás-paprikás tejjel. Így folytatjuk, amíg elfogynak a hozzávalók. A tetejére hagymás-paprikás tejet öntünk.
4. Előmelegített sütőbe tesszük, és 180 fokon kb. 30 percig sütjük. Mikor már majdnem kész, megszórjuk a sajttal, visszatoljuk a sütőbe, és további 5 percig sütjük.

Csirkés-gombás tepsis krumpli

- 50 dkg gomba
- 1 egész csirkemell
- 50 dkg krumpli
- 3 fej hagyma
- só
- bors
- oregano
- majoranna
- fokhagyma (vagy fokhagymapor)
- pirospaprika

1. A krumplit meghámozzuk, felkockázzuk és egy tábla rakjuk. Teszünk rá olajat, sót, borsot, oregánót, majorannát, bőven, ízlés szerint zúzott fokhagymát, majd átforgatjuk.
2. A tepsibe (minél nagyobb) öntünk egy kis vizet, beleszórjuk a krumplit és 200 fokon megsütjük. 20 percenként megforgatjuk, ha leragadt, inkább ne kaparjuk fel, csak ha már megpirult és már nem tesszük vissza.
3. Felaprítjuk a megtisztított hagymát, és olajon-vajon (fele-fele arány) megdinszteljük. A csirkét csíkokra vágjuk és hozzáadjuk a hagymához. Sózzuk, borsozzuk, teszünk hozzá pirospaprikát is és lefedjük. Ha elfőtt a vize levesszük a fedőt és kicsit még pirítjuk. Egy másik serpenyőben ugyanígy elkészítjük a gombát, de készíthetjük a hús és a gombát együtt is. Tejfölös mártással kínáljuk.

Étkezési burgonya integráció

A Nébih által szervezett első "Terítéken a burgonya" rendezvényen hangzottak el vendéglátói oldalról az igények, hogy milyen jó lenne, hogyha a magyar termelők összefognának, vennének közösen egy autót és közvetlenül szállítanának be az éttermeknek egész évben, egymás kezébe adva a kormányt és a tároló kulcsát.

Amit az előadó séf talán nem tudott, hogy pont erre vannak az integrátorok. Akik a gazdától felvásárolják a termést és kielégítik az éttermek minden igényét.

Mire jó egy integrátor a gazdáknak (korais, kistermelő, közepes termelő)?

- Felvásárolja a szántóföldről a termést egyben. Még válogatni se kell, csak beszállítani az árut és az termelő letudta az értékesítés gondját. Együttműködés esetén garantált piaca van.
- A termesztése során állandó szakmai támogatást kap az integrátortól. Nem megkötéseket, hanem lehetőségeket.
- Az integrátor a saját nemzetközi hálózatán keresztül támogatni tudja a gazda beszerzéseit, fejlesztéseit. Korán értesülhet újdonságokról, lehetőségekről.
- Új, korszerű fajták vetőgumójához jut hozzá elsőként. Amire befut egy fajta, ő már kiismerheti a termesztésének minden csínját.
- Az elsők között jut hozzá a vetőmagjához. Az integrátor mindent megtesz azért, hogy a termelői hozzájussanak a legjobb minőségű vetőgumójukhoz.
- Az integrátoron keresztül a termelő csatlakozhat tanúsítási rendszerekhez, azok magas költsége nélkül.

Tanácsadás a termelőknek

Professionális burgonya tárolás

- Speciális fizetési konstrukciók, az egyedi igényekre szabva.

Mire jó egy integrátor a vásárlónak (étterem, konyha, üzletlánc, feldolgozók...)?

- Máshol elképzelhetetlen fajtaválasztékból választhat. Az integrátor segít megtalálni a vevő igényeinek megfelelő burgonya fajtát, méretet, előkészítést, csomagolást.
- Az integrátor megszervezi a kiválasztott fajta termeltetését, és így biztosítva van a vevőnek a megfelelő alapanyag egész évre.
- A termelői oldalon szinte elérhetetlen minőségű, professzionális tárolással az integrátor ki tudja nyújtani az értékesítési szezont. Egy-egy fajta akár egész évben elérhető.
- Az integrátornál nincsenek kevert tételek, soha nem hallott és soha vissza nem térő burgonyafajták.

Korszerű fajták a gazdáknak

Amilyen burgonyafajtát rendel a vevő olyat kap. Egyedülálló, tételes nyomkövethetőség akár egészen vissza a vetőmagig.

- Lehetősége van termékfejlesztésre, egyedi vizsgálatokra
- Nagy mennyiségű termeltetés esetén, bizonyos fajtákra kizárólagosságot lehet szerezni. Így az adott burgonyafajtából Magyarországon csak a vevőnek lehet termelni.

Mire nem jó az integrátor?

- Nem érdemes a selejtet, az eladhatatlan árut megpróbálni az integrátorra lőcsölni, mert azt nem veszik át.
- Egy vevőnek fél órás rakodási időkapuval, napi 5 kg burgonya rendelésére sem integrátort kell keresni.

Nagy integrátoroknál előfordul, hogy több Biblia vastagságú integrációs szerződést kell aláírniuk a terme-

Elégedett vásárló

lőknek. Olyan integrátorok is vannak, akik arra törekednek, hogy az együttműködés, személyes és partneri alapon történjen. A kapcsolat közvetlen, őszinte és megbízható legyen. Csak addig működik jól egy integráció, amíg egymás szemébe tudnak nézni a felek, és a szezon végén mindenki elégedetten áll föl az asztaltól. Akár szerződés nélkül is. Minden fél érdeke, hogy a termelő sikeres legyen, és a vevő elégedett.

Több gyakorlati példa is igazolja, hogy amint megtalálja egy vendéglátóegység a saját menüjéhez, technológiájához passzoló burgonyafajtát és terméket, növekszik a hatékonysága és az eladása is (beszállítói oldalról ez jól látszik). A gazdák oldaláról az látszik, hogy, amint elkezdi valaki ilyen rendszerben dolgozni, évről évre több árut ad el az integrátornak, mert látja, hogy mi a jó neki.

Összefogás kell minden mezőgazdasági termelési ágazat megerősítéséhez, természetesen a burgonya-termesztéshez is. Ezt az összefogó szerepet látják el az integrátorok, ők jelentik a kapcsot termelő-termelő és termelő-vevő között. Ennek a "közös lónak" nem lesz túrósa a háta.

Szabó Kristóf

Igényt szerinti választás

Vető és étkezési burgonyák

EURO SOL

Burgonyakereskedelmi és Szolgáltató Kft.

1203 Budapest, Vizisport u. 21/a.

Tel.: +36 30 400 6879, +36 30 966 7704, +36 30 474 3849, +36 53 374 301

E-mail: eurosol@eurosol-potato.hu • www.eurosol-potato.hu

Központi raktár:

2735 Dánszentmiklós, Írsai út 10.

Tel.: +36 30 966 7704, +36 53 374 301

Ha burgonyáról, répáról, hagymáról, spárgáról,
bármilyen zöldségről, vagy gyümölcsről van szó akkor:

TEMPEL^{KFT}
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

Nálunk minden
EGY TETŐ ALATT.

TEMPEL^{KFT}
MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

FORIGO

SYMACH
Barry-Wehmiller Packaging

**agricola
italiana**

Marcelissen
Food Processing Equipment

PRÉMIUM KATEGÓRIÁS GÉPEK

Magágykészítéstől

a

Csomagolásig

**COSTRUZIONI
MECCANICHE
Ferrari**

UPMANN
Verpackungsmaschinen
packing solutions

HAAK

SCHNEIDER
FÖRDERTECHNIK | MASCHINENBAU

GRIMME → **ASA-LIFT**

TEMPEL^{KFT}

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KOMMUNÁLIS GÉPEK

6060 Tiszakécske, Oláhházdűlő tanya 10.

 Agroshop.hu

Johann Ocken
+36-20/983-4912
tempel@tempel.hu